

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO ZAMORRA, NO CONCELLO DE AGOLADA (PONTEVEDRA), PROMOVIDO POR GREEN CAPITAL POWER, S.L. (CLAVE: 2020/0050)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296 do 11 de decembro) modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm. 294 do 6 de decembro), establece no seu artigo 7.1 apartado a) que os proxectos incluídos no seu anexo I serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos que figuran no dito anexo I atópanse, no grupo 3.i, os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

Este sería o caso da actuación pretendida, dado que segundo o estudo de impacto ambiental (EIA), o parque eólico terá unha potencia de 31,5 MW.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1 INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1 Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é Green Capital Power, S.L. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2 Obxecto do proxecto, descrición e localización

De acordo co estudo de impacto ambiental, o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de 31,5 MW de potencia total no concello de Agolada (Pontevedra), composto por 7 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro da poligonal definida polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 7
- Modelo previsto: Siemens Gamesa SG-145 ou similar
- Potencia nominal unitaria: 4,5 MW
- Potencia total instalada: 31,5 MW
- Altura de buxa: ata 127,5 m
- Diámetro de rotor: 145 m

- Orzamento (execución material): 23.440.241,13 euros

Inclúe un centro de seccionamento de 608 m² formado por dúas envoltentes prefabricadas de formigón, unha na que se aloxarán as celas do sistema de media tensión (30 kV) e o transformador de servizos auxiliares, e outra onde se localizarán os elementos de control, equipos auxiliares, sistemas de comunicación, protección, corrente continua, etcétera. No mesmo espazo situarase un almacén de residuos.

Contará cunha rede de media tensión de 30 kV soterrada, formada por catro circuitos, de interconexión entre os centros de transformación dos aeroxeradores e o centro de seccionamento, así como dos condutores de fibra óptica. O circuito 1 terá un tramo aéreo de 168,87 m de lonxitude, realizado en dous apoios.

En canto á evacuación da enerxía producida no parque, efectuarase a través dunha liña de interconexión a 30 kV con orixe no centro de seccionamento do parque eólico Zamorra e final na subestación do parque eólico Estivada 30/132 kV, obxecto doutro proxecto.

Proxéctase tamén a instalación dunha torre meteorolóxica de tipo autoportante de 127,5 m de altura, localizada entre a posición ZA01 e ZA03. Asemade, contéplase a delimitación dunha zona de aprovisionamento de material e campamento de obra, próximo ao centro de seccionamento, que prevé a ocupación de 6.307 m².

A obra civil inclúe, ademais, acceso e vieiros interiores, plataformas e cimentacións dos aeroxeradores e gabias do cableado. Segundo a configuración reflectida no EslA, inclúe a apertura duns 3.366 m de vieiros de acceso ás instalacións, así como o acondicionamento, doutros 4.700 m de pistas existentes. A sección tipo mínima será duns 5 m de anchura de rodadura e contará ademais con cunetas e drenaxes transversais para a recollida e evacuación das augas pluviais. Así mesmo, escavaranse uns 13.203,10 m de gabias para soterrar o cableado de media tensión, rede de terras e de comunicacións.

Debido á distribución do parque, os accesos faranse dende dous puntos diferentes da estrada PO-840: PK 62 para os aeroxeradores ZA01 a ZA05 e PK 63 para as máquinas ZA06 e ZA07.

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 10 meses.

Porén, debido a certos condicionados xurdidos durante a tramitación do expediente, o promotor propón unha serie de modificacións no parque eólico respecto do reflectido no EslA, e que consisten en:

- Modificación da disposición da plataforma e do vieiro do aeroxerador ZA06.
- Reubicación da zona de campamento de obra e de aprovisionamento de material, desprazándose 430 m ao sur da posición inicial. O campamento de obra contará cunha superficie de 1.542,96 m², mentres que a zona de aprovisionamento terá unha superficie de 3.952,85 m².
- Elimínase a conexión do acceso principal no punto PK 62+290 na estrada PO-840 e modifícase o vieiro de acceso, creando un novo acceso nesta mesma estrada aos aeroxeradores ZA06 e ZA07.
- Modificación da gabia de cableado entre o trazado da máquina ZA07 a ZA06.
- Reubicación do aeroxerador ZA07 e modificación do vieiro de acceso.
- Modificación do trazado da gabia de cableado no tramo do aeroxerador ZA06 ao centro de seccionamento.
- Modificación do trazado da gabia de cableado para que discorra paralela ao vieiro 03-vieiro de acceso.

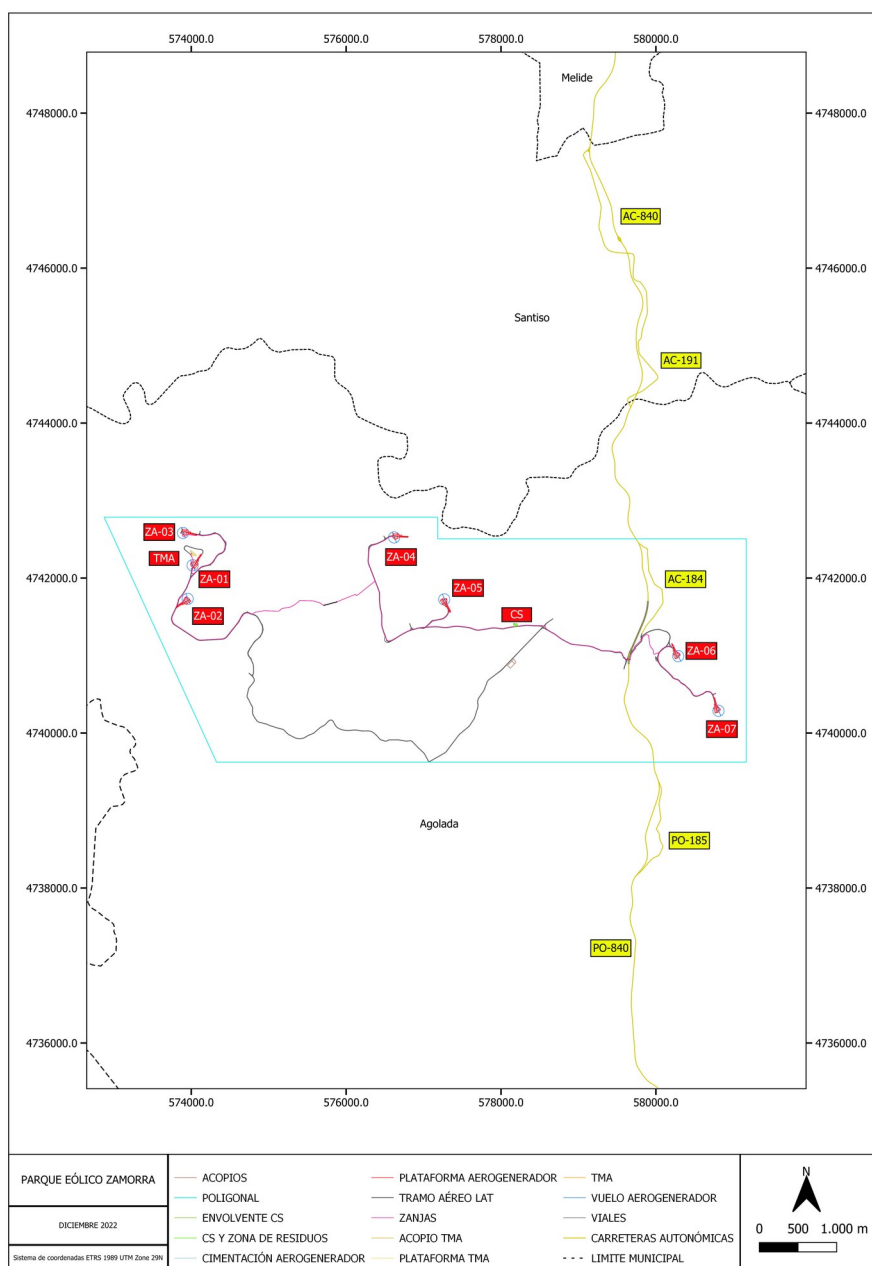

- Desprazamento do aeroxerador ZA02 e as súas infraestruturas asociadas.
- Desprazamento do aeroxerador ZA05, novo acceso e zona de xiro para o transporte.

Coa dita configuración actualizada, a obra civil comprenderá a apertura duns 4.033 m de vieiros novos de accesos e servizo ás instalacións e o acondicionamento, para o mesmo fin, doutros 6.247 m de pistas e camiños existentes. A lonxitude das gabias de cableado pasa a ser de 13.557,90 m.

O orzamento incrementase ata os 24.051.452,96 euros de execución material.

Inclúese a continuación un bosquexo do parque eólico coa configuración definitiva:

1.3 Principais elementos ambientais da contorna

O parque eólico localízase no municipio de Agolada, concretamente nas paraxes de Monte de Serra, Monte de Sesto, A Costa de Oural e Coto de Amance. Son montes de relevos suaves que conforman a vertente sur do río Ulla. A cobertura principal destes montes é de mato con especies forestais de repoboación, piñeiros e eucaliptos, intercalándose entre elas pequenas masas irregulares de frondosas autóctonas. Nas zonas de menor pendente e nos vales, dispóñense amplas zonas de prados e cultivos ao redor dos núcleos rurais, con presenza de instalacións agrícolas na contorna do parque. A principal vía que dá acceso é a estrada autonómica PO-840, que conecta coa estrada EP-6302 e a EP-6303, ou a EP-6403, próxima ao sector occidental do parque eólico.

A nivel hidrolóxico, discorren próximos ás actuacións definidas na documentación achegada, os leitos fluviais do río Arnego, o rego da Baíña e os seus afluentes, todos eles tributarios do río Ulla. Os encoros máis próximos á zona de implantación do parque son o de Portodemouros a 1,4 km ao noroeste do aeroxerador ZA03 e o encoro de Brandariz e o de Touro a 8 km ao oeste do mesmo aeroxerador. No ámbito autonómico a zona protexida de especies ameazadas río Arnego atópase a 3,1 km ao sur do aeroxerador ZA02 e a zona protexida de especies ameazadas do río Ulla a 680 m ao leste do aeroxerador ZA04, estando ambas zonas recollidas no catálogo de zonas protexidas do Plan hidrolóxico Galicia-Costa. En canto ás áreas protexidas a nivel europeo, atópanse a Zona de especial conservación (ZEC) Sobrerais do Arnego a 700 m ao suroeste do aeroxerador ZA02, o ZEC Serra do Careón a 2,4 km ao norte do aeroxerador ZA05 e a zona protexida como perímetro de augas minerotermais ZME Balneario do R a 6,8 km ao nordeste do aeroxerador ZA06.

En canto a hábitats naturais de interese comunitario ou prioritarios, segundo o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, na zona de actuación localízanse teselas dos hábitats 4030 Uceiras secos europeos, 9230 Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica* e 4090 Uceiras oromediterráneas endémicas con toxo.

Esa dirección xeral menciona tamén, que a cuadrícula na que se inclúe o ámbito de actuación do proxecto (UTM 10x10 29TNH74, 29TNH84, 29TNH73 e 29TNH83) correspóndese coa área de distribución das seguintes especies de flora e fauna protexidas, incluídas no Catálogo Galego de Especies Ameazadas (CGEA) como vulnerables (V) ou en perigo de extinción (E):

- Flora: *Armenia merinoi* (E), *Eryngium viviparum* (E), *Leucanthemum gallaecicum* (E), *Santolina melidensis* (E), *Spiranthes aestivalis* (V) e *Ranunculus bupleuroides* subsp. *cherubicus* (V).
- Invertebrados: *Geomalacus maculosus* (V) e *Margaritifera margaritifera* (E).
- Peixe: *Petromyzum marinus* (V³).
- Anfibios: *Chioglossa lusitanica* (V), *Discoglossus galganoi* (V²), *Rana iberica* (V) e *Rana temporaria* (V).
- Aves: *Milvus milvus* (E), *Gallinago gallinago* (E¹), *Vanellus vanellus* (E¹), *Circus cyaneus* (V), *Scolopax rusticola* (V¹), *Anas crecca* (E¹) e *Tetrax tetrax* (E).
- Mamíferos: *Rhinolophus hipposideros* (V), *Rhinolophus ferrumequinum* (V), *Galemys pyrenaicus* (V) e *Myotis emarginatus* (V)

¹ Poboación nidificante

² Poboacións insulares

³ Poboación do Cantábrico e Arco Ártabro

Cabe salientar que os datos sinalados anteriormente están referidos a información asociada a unha cuadrícula 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación.

No que respecta á paisaxe, de acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia o lugar onde se proxecta a actuación localízase na grande área paisaxística Galicia Central, na comarca paisaxística de Terra de Melide-Arzúa. As Áreas de especial interese paisaxístico (AEIP) máis próximas ao parque eólico correspóndense con AEIP-07-16 Mourazos e O Monte de San Xurxo, situado a 250 m ao norte do aeroxerador ZA04 e a 800 m do ZA05, e a AEIP-07-20 Sobrerais do Arnego, localizada ao oeste dos aeroxeradores máis occidentais do parque a unha distancia que varía entre os 750-1.500 m. A AEIP-07-17 Castelo do Pambre e a AEIP-07-21 Alto Ulla localízanse a 5 km ao nordés do aeroxerador ZA06 e 8 km ao leste do ZA07, respectivamente. Respecto dos miradoiros, os máis próximos son o miradoiro Monte das Covas a uns 7,5 km da máquina ZA02 en dirección suroeste, e o de Cima do Farelo, a uns 8 km ao sueste do aeroxerador ZA07. Aparecen a unha distancia aproximada de 10 km os miradoiros de Coto da Magdalena e O Carrio. O Camiño de Santiago Francés discorre en dirección leste-oeste a uns 9 km ao norte do proxecto e a 4km ao norte do ZA03 atópase o PR-G 125 Sendeiro de Visantoña.

En canto ao patrimonio cultural, atendendo á documentación aportada polo promotor, na contorna do parque identifícanse 69 elementos patrimoniais (35 arqueolóxicos, 15 arquitectónicos e 19 etnográficos) e 2 novos topónimos: TOP-1 O Castro e TOP-2 Ponte do Muíño. Como bens arqueolóxicos : Mámoa 1, 2, 3, 4, 5, 6 e 7 do Monte das Mámoas, Mámoa de Berredo 1 e 2, Mámoa de Martiña, Petróglifo de Pena das Cruces, Mámoa de Buxel, Sepulturas de Buxel/Necrópole de Penelas, Castro de Buxel, Mámoa da Ponte da Vila 1, 2, 3, 4, 5 e 6, Mámoa do Monte da Costa 1, Castro do Sino, Túmulo da Braña 1, 2 e 3, Túmulo de Casas Novas 1 e 2, Petróglifo de Cebolido. Os elementos arquitectónicos e etnográficos con algún tipo de impacto serían os seguintes: Casa de Castro ou Casa grande da Baíña, Muíño 01 Casas novas, Pontella 01 Casas novas, Cruceiro 01 Costela e Cruceiro 02 Sangorza.

2 TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1 Resumo da tramitación

O 11.04.2019 entrou na Dirección Xeral de Enerxía e Minas (actual Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais) a solicitude e documento de inicio do proxecto. En cumprimento do disposto nos artigos 33 e 34 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, e para a elaboración do documento de alcance do estudo de impacto ambiental, esa dirección xeral achega dita documentación á Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático (actual Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático) no día 03.03.2020.

Examinada a documentación recibida, obsérvanse diversas carencias e erros, entre os cales destaca que o contido do documento non se axusta as modificacións introducidas pola Lei 9/2018, do 5 de decembro, polo que no día 31.03.2020 esta Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático solicita emenda ao documentos inicial do proxecto.

O 24.04.2020 a Dirección Xeral de Enerxía e Minas remite á Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático o documento de inicio actualizado.

Atendendo ao anterior, co obxecto de elaborar o dito documento de alcance, a entón Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático, como órgano ambiental, iniciou o período de consultas previsto no artigo 34 da Lei 21/2013. As administracións, organismos e entidades consultadas para os ditos efectos foron as seguintes:

- Dirección Xeral de Patrimonio Cultural
- Dirección Xeral de Patrimonio Natural
- Instituto de Estudos do Territorio
- Dirección Xeral de Saúde Pública

- Dirección Xeral de Emerxencias e Interior
- Axencia Turismo de Galicia
- Augas de Galicia
- Concello de Agolada
- Federación Ecoloxista Galega
- Sociedade Galega de Historia Natural
- Sociedade Galega de Ornitología

Unha vez finalizado o dito período de consultas, mediante oficio do 22.07.2020 a entón Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático remitiulle ao órgano substantivo o documento de alcance do EslA cunha serie de consideracións sobre a amplitude e nivel de detalle do EslA a elaborar polo promotor, con copia das respostas recibidas (Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, Dirección Xeral de Patrimonio Natural, Instituto de Estudos do Territorio, Dirección Xeral de Saúde Pública, Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, Augas de Galicia e Sociedade Galega de Historia Natural).

Ademais, a raíz de que o documento de inicio estivese dispoñible para outros organismos, organizacións e público en xeral a través da páxina web desta Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, recibíuse unha alegación que tamén deba ser tida en conta polo promotor. Para tales efectos, tamén se achegou a dita alegación xunto co oficio.

Así mesmo, trasladáronse unha serie de indicacións sobre os trámites que tiña que realizar o órgano substantivo na avaliación de impacto ambiental ordinaria (información pública e a relación dos organismos a consultar sobre o EslA) e o contido do expediente que no seu momento tería que remitir ao órgano ambiental para continuar coa tramitación de cara a formular a DIA.

Mediante Resolución do 22 de setembro de 2021 (publicado no DOG núm. 189 do 30.09.2021) a Xefatura Territorial de Pontevedra someteu a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, e a aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) do proxecto do parque eólico Zamorra.

O 05.01.2023 a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais remítenos a documentación correspondente a este expediente para os efectos de tramitar a DIA.

O 09.01.2023 solicítase informe sobre a caracterización dos efectos sinérxicos á Dirección Xeral de Patrimonio Natural, que nos remite a correspondente resposta o 10.01.2023.

2.2 Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EslA), a súa addenda, o documento técnico do proxecto de execución, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EslA xunto coas correspondentes contestacións do promotor.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un primeiro informe o 03.02.2022 sobre o *Parque eólico Zamorra. Agolada. Pontevedra. Estudio de impacto ambiental. Outubro 2020* e o *Proyecto de ejecución. Parque eólico Zamorra. Agosto 2021*. Fai unha descrición dos antecedentes e feitos, no que indican que no marco das consultas sobre o alcance do contido do EslA se fixeron varias consideracións e correccións ao

proxecto inicial. Logo das consideracións legais e técnicas, realiza un resumo do contido do EsIA. Sinala que a identificación de bens do patrimonio cultural, a valoración do impacto que poden sufrir e as medidas correctoras e/ou compensatorias a adoptar, se analizan no *Anexo 3. Patrimonio cultural do EsIA*. Nos resultados recollidos no apéndice 1 do dito documento sinalan que, durante os traballos de campo, non se puido acceder a unha zona de forte pendente que se atopa densamente poboada por eucalipto e monte baixo, zona de visibilidade reducida VR-1. Ademais identifican 42 elementos patrimoniais (22 arqueolóxicos, 6 arquitectónicos e 14 etnográficos) e dous novos topónimos: TOP-1 O Castro e TOP-2 Ponte do Muíño. En canto á cualificación do impacto sobre o patrimonio arqueolóxico, catro dos bens sufrirán un impacto severo e sete un impacto moderado. Entre os bens arquitectónicos e etnográficos, segundo o apéndice, só un deles se vería afectado pola obras, ART-1 Casa de Castro ou Casa grande da Baíña con impacto moderado. O apéndice 2 do anexo 3 recolle a avaliación do impacto sobre o patrimonio cultural que podería xerar a mellora das estradas de acceso, concluíndo que na zona avaliada existen 16 elementos de interese patrimonial: 7 arqueolóxicos, 3 arquitectónicos e 6 etnográficos, todos con impactos cualificados como compatibles.

Unha vez analizados os documentos a dirección xeral fai unha serie de consideracións técnicas, para a continuación concluír que se considera necesaria unha nova avaliación do impacto da infraestrutura eólica sobre o patrimonio cultural, que dea resposta a todas as consideracións técnicas establecidas anteriormente. Indica que deberá elaborarse un novo e único documento que substitúa a documentación presentada no Anexo 3 do EsIA.

O 22.02.2022 o promotor contesta cun escrito no que acepta o contido do informe xunto ao que achega o documento solicitado pola dirección xeral titulado *Avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural do proxecto do parque eólico Zamorra. Agosto 2022*, así como o documento titulado *Análisis visual. Igrexa de Berredo*.

Con data do 19.12.2022 a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un segundo informe respecto da nova documentación. Sinala que segundo o documento presentado, o promotor presenta cambios substanciais na traza do parque eólico: cámbianse as posicións dos aeroxeradores ZA02, ZA05 e ZA07, a orientación da plataforma do aeroxerador ZA06 así como os vieiros de acceso aos mesmos; modifícase a traza da gabiá de cableado que saía do aeroxerador ZA06; e trasládase cara o sur, á beira do viario de acceso, a área de aprovisionamento.

No apartado 7 do novo documento indícase que foron identificados no ámbito da poligonal e inmediacións un total de 69 elementos, dos que 35 son de carácter arqueolóxico, 15 de tipo arquitectónico e 19 etnolóxico, 3 deles sufrirán impacto severo e 11 moderado. Sinalan que foron comprobadas en campo as catro anomalías topográficas indicadas no anterior informe desa dirección xeral e conclúen que tres son formacións naturais non antrópicas e o elemento 4 un posible túmulo prehistórico, recollido como Referencia 01 posible túmulo de Coto Luxilde. En canto aos accesos exteriores, o promotor sinala que aínda non están definidas as actuacións e que estes resultados quedan pendentes para un documento refundido final, que se remitirá á Dirección Xeral de Patrimonio Cultural para o seu informe de forma previa ao inicio das obras.

Unha vez analizados os documentos fan unha serie de consideracións técnicas. Entre elas constatan que na zona de implantación do parque eólico existen bens do patrimonio cultural que se ven afectados polas obras e que estes son identificados no novo documento achegado, o cal da resposta ás consideracións feitas no anterior

informe da dirección xeral. No acceso aos aeroxeradores ZA06 e ZA07 necesitaranse certas obras de acondicionamento que afectan ao contorno de protección da Necrópole de Ponte da Vila e do conxunto de Buxel. Dos 9 xacementos que conforman estes dous conxuntos, a mámoa de Ponte da Vila 6, mámoa de Buxel e os Sartegos de Buxel poderían sufrir impactos crítico, polo que se recollen medidas correctoras específicas para o lugar. Porén, debe terse en conta que existe unha alta probabilidade de confirmar a presenza de restos arqueolóxicos, que chegado o momento poderían impedir o uso desta pista como vieiro de acceso.

A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural informa favorablemente tanto o EslA como o proxecto sectorial, coa nova proposta de deseño reflectida na Avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural remitida o 05.09.2022, e as medidas correctoras propostas nela, coa excepción do vieiro de acceso aos aeroxeradores ZA06 e ZA07 que discorre pola Necrópole de Ponte da Vila e do conxunto de Buxel. Sinalan o seguinte:

- Para acceder aos aeroxeradores ZA06 e ZA07 non se poderá empregar o vieiro que discorre pola Necrópole de Ponte da Vila e do conxunto de Buxel. No caso de que a nova proposta afecte a elementos do patrimonio cultural, estes deben ser avaliados. A nova información pode ser remitida a modo de Anexo ao estudo patrimonial.
- Tendo en conta as medidas correctoras propostas no estudo patrimonial para os contornos de protección dos novos túmulos *Monte da Costa 1*, *Monte da Costa 2* e *Túmulo do Picoto* será necesario que, con carácter previo ao inicio das obras, se presente un proxecto de sondaxes arqueolóxicas manuais que permita comprobar a existencia/ausencia de restos arqueolóxicos. A intervención debe permitir analizar a estratigrafía tanto nas zonas previsiblemente alteradas como nas zonas aparentemente non alteradas, que poidan verse afectadas por movementos de terra vinculados a realización da infraestrutura eólica. O resultado desta intervención debe ser posto en coñecemento da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, como organismo competente na materia, que decidirá sobre a conveniencia de establecer outras medidas de protección antes do inicio das obras de construción.
- A totalidade das obras que comporten movementos ou remocións de terras deberán levar aparelladas o control e seguimento arqueolóxico das mesmas, que deberá de ser presencial e continuo nos contornos de protección dos elementos recollidos na *Memoria Avaliación de Impacto sobre o patrimonio cultural do PE Zamorra, agosto 2022*. No caso de que se constate a existencia de restos arqueolóxicos, primarase a conservación dos mesmos.
- Unha vez autorizado o proxecto de execución do parque eólico, os traballos de construción do parque eólico realizaranse baixo control e seguimento arqueolóxico; a tal fin, e previo ao inicio das obras, deberá presentarse un proxecto de control arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia e no Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia. O proxecto deberá incorporar tódalas medidas correctoras xerais e específicas propostas na memoria presentada e aquelas outras que deriven das consideracións técnicas deste informe.
- Durante a fase de mantemento do parque, segundo a Lei 3/2007, de 9 de abril, *de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia*, ha de xestionarse a

biomasa de certas especies de arbustos e árbores nun diámetro de 200m ao redor de cada aeroxerador instalado. A área de cautela dos túmulos *Monte da Costa 1* e *Monte da Costa 2* atópase parcialmente dentro da área de afección do aeroxerador ZA06, polo que calquera intervención (incluída a roza de maleza e corta de arborado) que se leve a cabo dentro da súa área de protección terá que ser autorizada pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.

- O EsIA deberá recoller na súa documentación tanto escrita como gráfica a nova alternativa proposta.
- Unha vez rematada a totalidade das obras, certificarase o estado final dos elementos do patrimonio arqueolóxico. Se é necesario, redactaranse e presentaranse, como anexo a Memoria Técnica derivada do Proxecto de control e seguimento arqueolóxico, fichas actualizadas e individualizadas daqueles bens arqueolóxicos que sufriron algún tipo de modificación.
- Calquera modificación do proxecto terá que ser informada pola Dirección Xeral do Patrimonio Cultural.

As intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como no seu contorno de protección ou zona de amortecemento, terán que ser autorizadas pola consellería competente en materia de patrimonio cultural.

O promotor responde o 22.12.2022 e adxunta addenda á memoria arqueolóxica con novo acceso aos aeroxeradores ZA06 e ZA07.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un primeiro informe sobre o EsIA con data 09.05.2022 no cal, tras un resumo dos antecedentes e da descrición do proxecto, fai unha análise da documentación recibida e indica que a zona onde se proxecta a instalación non ostenta ningunha figura autonómica ou estatal de protección de espazos naturais das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, de patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia nin na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade. Tampouco afecta a zonas coa consideración de área protexida por instrumentos internacionais. Non afecta a ningunha zona húmida das recollidas no inventario de humidaes de Galicia creado polo Decreto 127/2008, do 5 de xuño, non está incluído dentro do ámbito de plans de recuperación ou conservación de especies protexidas, nin se inclúe dentro das áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra as liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural. Tampouco están presentes árbores ou formacións incluídas no Decreto 67/2007, do 22 de marzo, polo que se regula o Catálogo galego de árbores senlleiras. Existen na área de actuación teselas de hábitats naturais de interese comunitario e ou prioritarios e especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA). O proxecto non está incluído dentro do ámbito do plan de conservación/recuperación.

Respecto das observacións efectuadas polo Servizo de Patrimonio Natural de Pontevedra destacan, entre outras:

- O EsIA non menciona que as gabias para cables proxectadas cruzan dous regatos: o rego de Oural (a gabia que chega ata o aeroxerador ZA06) e o rego de Sa (a gabia que conecta os aeroxeradores ZA01, ZA02 e ZA03 co resto do parque). O cruce de gabia co rego de Sa (en dous puntos) realízase sobre camiño existente, mentres que a gabia que chega ata o aeroxerador ZA06, faino campo a través

partindo da PO-840, sen que se describa a forma na que se cruzará o rego de Oural.

Realizada visita á zona cun dos axentes ambientais do Distrito XVI, compróbase que a apertura de gabia neste tramo implicará unha afección directa ao regato, así como á masa de frondosas autóctonas existentes a ambas marxes do mesmo, composta de bidueiros, salgueiros, espiños, carballos e castiñeiros, xunto con algún pé intercalado de piñeiro.

En base ao anterior, deberá buscarse unha alternativa para o trazado da gabia que chega ao aeroxerador ZA06, ben empregando o trazado das infraestruturas viarias existentes (marxes da PO-840 e das vías de acceso aos aeroxeradores ZA06 e ZA07) ou a través das zonas de menor valor ecolóxico. No caso de que sexa necesario o cruce do regato, deberán especificarse as obras necesarias.

- O cruce co rego da Baíña proxéctase mediante un tramo aéreo de 168,87 m de lonxitude. Ningunha mención se fai no EslA aos traballos necesarios que, en todo caso, deberán garantir que a vexetación de ribeira existente (amieiros, bidueiros e salgueiros, principalmente) non se vexa afectada.
- Debería estudarse outra localización para o aeroxerador ZA07, tendo en consideración que as masas de frondosas autóctonas son escasas na zona de estudo, ocupada en gran medida por prados e plantacións de piñeiros e eucaliptos, e que os traballos proxectados van a diminuír a conectividade entre estas e afectar a unha superficie de importante valor tamén como refuxio para a fauna. Na zona na que se proxecta este aeroxerador e que cruza a súa vía de acceso, a vexetación arbórea, aínda que en baixa densidade, está dominada por *Quercus suber*, sendo moi abundante o rexenerado natural desta especie que, de non existir perturbacións, dará lugar ao establecemento dun sobreiral. Obsérvanse tamén algúns exemplares de *Arbutus unedo* e destaca a importante representación de *Erica ciliaris* entre as especies da matogueira. A pendente na localización deste aeroxerador é superior á dos outros, o que implicará maiores movementos de terra neste punto.

A continuación a dirección xeral fai unha serie de observacións con respecto ao EslA.

Conclúe que non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade sempre e cando se garanta o cumprimento das medidas contempladas na documentación achegada e se teñan en conta as seguintes consideracións:

- Atenderase o cumprimento das observacións realizadas polo Servizo de Patrimonio Natural de Pontevedra recollidas neste informe respecto das gabias, o cruce co rego da Baíña e da posición do aeroxerador ZA07.
- Deben representarse as zonas de voo das rapaces detectadas avaliando o risco de colisión particular de cada aeroxerador. Ningún aeroxerador debería estar próximo ás zonas que as rapaces utilizan con singular frecuencia.
- Previamente ó inicio dos traballos, será comprobada a ausencia, na zona obxecto das actuacións, de especies protexidas que poidan ser danadas. De atoparse ou demostrarse a existencia de especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA), prohibese calquera actuación que lles afecte. Neste suposto, comunicárase ao Servizo de Patrimonio Natural de Pontevedra para tomar as

medidas oportunas e, no seu caso, solicitar a correspondente autorización administrativa, segundo recolle o artigo 11 do Decreto 88/2007, do 19 de abril, polo que se regula o Catálogo galego de especies ameazadas.

- Tendo en conta a existencia de regos e ríos no ámbito da actuación, deberán respectarse os condicionantes da Lei 2/2021, de 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia, e o Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación de pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais, especialmente no referido á conservación do arborado de ribeira e a alteración da calidade das augas. A este respecto, enuméranse a continuación as principais medidas concretas a cumprir:
 - Non se afectará máis vexetación de ribeira que a estritamente necesaria para a execución do proxecto.
 - Evitarase o depósito de residuos ou produtos sólidos en zonas onde os escoamentos produzan arrastres aos cursos fluviais, coa conseguinte contaminación de augas continentais.
 - Queda prohibida calquera vertedura de material contaminante ás augas do río (cemento, formigóns, alcatrán, pintura, etc). Así mesmo, tomaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derrames accidentais dos depósitos de almacenamento de produtos como aceites, graxas e carburantes de motores.
 - Todas as augas que saian das zonas de instalacións das obras, derivaranse e someteranse a un sistema de desbaste e decantación de sólidos. Así mesmo, todas as augas procedentes dos formigonados derivaranse e someteranse a un sistema de desbaste e decantación de sólidos, regulación do pH e eliminación de aceites e graxas.
 - Durante a realización dos traballos non se producirán arrastres nin enturbamentos das augas continentais susceptibles de ser afectadas.
 - En todo caso, prohibese calquera tipo de vertido que poida afectar á calidade das augas continentais. En consecuencia, as augas susceptibles de ser afectadas cumprirán en todo momento (incluso na época de estiaxe), o preceptuado no artigo 80º sobre calidade mínima esixible ás augas continentais (Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais).
- Se durante a execución do proxecto se detecta ou demostra calquera afección significativa sobre os valores naturais da zona, tomaranse inmediatamente as medidas adecuadas para paliar a dita afección e será, o Servizo de Patrimonio Natural de Pontevedra, quen decidirá sobre a conveniencia da solución a adoptar, así como as actuacións precisas ou as medidas compensatorias adecuadas para corrixir os efectos producidos.
- Aplicación de accións para a protección da avifauna e os quirópteros, polo que se fai oportuno que o proxecto incorpore medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión, tal que as recollidas no apartado 4.2.5.1.7 desta DIA
- Noutro orde de cousas, e en relación ao lobo, tense que dar cumprimento ao punto 18 ("Efecto barreira das infraestruturas"), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia. Neste senso, no primeiro ano de funcionamento do parque eólico, como

parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á Dirección Xeral de Patrimonio Natural un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e debe realizarse unha avaliación e seguimento das afeccións da instalación eólica sobre a poboación de lobos; estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Finaliza o informe coas condicións mínimas a aplicar para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión en parque eólicos durante a fase de explotación.

O 24.05.2022 o promotor achega contestación na que acepta o contido do informe, con excepción a varios considerandos en relación á aplicación de accións para a protección de avifauna e adxunta un plano coa nova proposta tanto para a gabia como para a posición ZA07.

Nun novo informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural do día 09.12.2022, da resposta ao sinalado polo promotor no seu oficio e conclúe que o presente proxecto é compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, polo que informa favorablemente.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite un informe o día 20.10.2021, no que tras definir o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto, do contido do EsIA e das características da paisaxe afectada. Logo disto realiza unha análise do Estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP), dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxística. Sinalan que o proxecto provocará unha intrusión visual vinculada á presenza das infraestruturas do parque en zonas elevadas e aos efectos sinérxicos con outros parques, así como impacto visual como consecuencia da distancia aos numerosos núcleos de poboación da zona norte do concello.

Conclúe que o proxecto incorpora un EIIP cuxo contido non se axusta ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008, polo que deberá completarse. Deberá emendarse a diagnose do estado actual da paisaxe, completarse a análise da estimación de impactos sobre a paisaxe, xustificar como se incorporaron ao proxecto os obxectivos de calidade paisaxística e as determinacións das directrices de paisaxe para as unidades de paisaxe afectadas e recoller no EIIP as medidas a adoptar para acadar a integración paisaxística do proxecto, entre as que salienta que se deberá analizar a localización e distribución dos aeroxeradores en relación coas Áreas de Especial Interese Paisaxístico e demais elementos de valor.

Na súa resposta do 11.11.2022 o promotor manifesta a súa conformidade e achega un novo EIIP.

O 05.12.2022 o Instituto de Estudos do Territorio emite un segundo informe no que avalía o nova documentación. Indican que o proxecto presenta modificacións cuxos cambios mais salientables son o desprazamento de tres aeroxeradores das posicións orixinais: o aeroxerador ZA05 a 1,6 km ao oeste, o aeroxerador ZA07 a 264 m ao nordés e o aeroxerador ZA02 a 82 m ao leste. Sinalan que o proxecto provocará unha intrusión visual vinculada á presenza das infraestruturas do parque en zonas elevadas. En relación coa incidencia visual sobre elementos de interese, indican que se ben os aeroxeradores se atopan moi próximos á AEIP-07-16 Mourazos e Monte San Xusto e AEIP-07-20 Sobrerais do Arnego, ao tratarse de zonas de relevo cóncavo asociadas a vales fluviais cunha importante cuberta arbórea os impactos visuais non

serán significativos. En canto ás medidas de integración paisaxística recollidas no EIIP, esas poden considerarse adecuadas para reducir ou mitigar os impactos sobre a paisaxe.

Conclúe que o EIIP se axusta ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento. Porén, en relación co artigo 31.1 do Regulamento deberanse completar os planos engadindo a delimitación das seguintes AEIP: AEIP-07-07 Serra do Careón, AEIP-07-15 Río Ulla, AEIP-07-16 Mourazos e O Monte San Xurxo e a AEIP-07-27 Fervenza do Toxa – Carboeiro. Entre as zonas afectadas pola incidencia visual caben destacar pola súa proximidade a AEIP-07-16 Mourazos e O Monte San Xurxo e a AEIP-07-20 Sobrerais do Arnego e principalmente os núcleos rurais.

Lembra que, en todo caso, as medidas de integración paisaxística deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto.

- Augas de Galicia emite un informe o día 22.10.2021 no que logo de sinalar os antecedentes e lexislación aplicable, realiza unha análise da documentación na cal resume a descrición do proxecto, as afeccións e medidas protectoras, e o plan de vixilancia ambiental descritos na documentación achegada polo promotor.

Informa sobre a rede fluvial existente na zona indicando cales son os leitos fluviais próximos ás actuacións, así como o detalle da afección ao medio hídrico por parte das instalacións proxectadas. Identificaron un total de 11 afeccións, destacando como principais os cruzamentos do rego de Sa e do rego de Oural, pola execución da gabia de cableado, e os cruzamentos do rego do Muíño de Orrea, do rego de Porto Mourís e do rego da Baíña, por camiños existentes nos que se executarán labores de acondicionamento. Identifícase o cruzamento do rego de Baíña polo tramo de liña aérea de media tensión de interconexión do parque. Ademais parte da gabia atópase na zona de servidume do rego de Sa, nun treito de vinte metros sen realizar o cruzamento do rego. Co obxecto de minimizar a afección ao devandito curso fluvial, deberá valorarse a posibilidade de executar neste treito a gabia de cableado fora da zona de servidume. En canto ao cruce de liñas eléctricas aéreas sobre leitos, sinala varios artigos da normativa de obrigado cumprimento e especifica que para a execución da liña deberán considerarse as seguintes alturas mínimas sobre o nivel alcanzado polas máximas enchentes: 7,3 m para río non navegable e 13,10 m para río navegable. A continuación fai varias consideracións respecto das zonas protexidas e inundables, e sinala que se verán afectados un total de 10 captacións de auga. Logo disto identifica as actuacións susceptibles de causar afeccións ao medio hídrico e relata as condicións particulares que deberán cumprirse.

Conclúe que non é previsible que o proxecto poida causar impactos ambientais significativos, tendo en conta as medidas protectoras e correctoras que o promotor prevé adoptar no documento ambiental presentado e as consideracións a tal efecto referidas no seu informe. Durante os procesos de execución dos traballos de desenvolvemento e implantación da actuación proposta, de cara a non afección ao dominio público hidráulico, deberán contemplarse as directrices sinaladas no seu informe así como as indicadas na documentación sometida a informe.

- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior emite un informe con data do 29.09.2021 en relación aos efectos derivados da vulnerabilidade do proxecto no que, tras a revisión da documentación achegada, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo.

- A Dirección Xeral de Saúde Pública emite un primeiro informe o día 02.08.2022 no que avalía o posible impacto do proxecto sobre a saúde humana tendo en conta a caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición, avaliación da necesidade de medición da exposición e do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto.

En canto á xeración de ruído, indica que o promotor presenta a avaliación da calidade acústica preoperacional, unha estimación teórica da xeración de ruído durante a fase de obra e un modelado do nivel sonoro durante a fase de funcionamento concluíndo, para cada un deses casos, que non se supera o limiar máximo establecido. Porén, non presenta a xustificación do criterio de elección dos puntos de control respecto da vixilancia, especialmente cando non se ten en consideración as dúas edificación máis próximas aos aeroxeradores. Presentan un estudo do ruído exterior emitido polo edificio do centro de seccionamento, no que non se prevé afección acústica e avalían o posible efecto acumulativo ou sinérxico do parque eólico, no que conclúe que non estiman afeccións acústicas nas vivendas máis próximas.

Respecto do efecto parpadeo de sombras, *shadow flicker*, o promotor presenta un resumo no que indica que os resultados da simulación realizada, para o escenario *caso peor*, indicando a non superación de 30 horas/ano.

A dirección xeral conclúe que non se recolle información ou que esta é insuficiente para algúns aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, polo que estima oportuno que o promotor a complete. Entre outras, requírese que se xustifique a elección dos puntos de control respecto da vixilancia en fase de obra e en fase de explotación dos niveis de ruído e que deberá presentar os resultados para os escenarios *caso peor* e *caso real ou estadístico* para o efecto *shadow flicker*, indicando as hipóteses de modelización. Lembra que o limiar a considerar no escenario *caso real* é de 8h/ano, segundo os criterios de avaliación desa dirección xeral recollidos no documento *Alcance de estudo de impacto ambiental para parques eólicos*. A este respecto o proxecto recollerá as medidas a aplicar no caso de superar o limiar e deberase levar a cabo un seguimento específico do parpadeo de sombras durante o primeiro ano de explotación, así como a consideración dos posibles efectos sinérxicos con parques eólicos próximos.

O promotor da contestación ao dito informe no día 02.09.2022 cun escrito xunto ao que se achega o documento titulado *Respuesta al informe de la Dirección Xeral de Saúde Pública al parque eólico Zamorra. Septiembre 2022*, complementado polos anexos: 4. *Estudio de ruidos preoperacional*, 5. *Simulación acústica*, 6. *Análisis de la afección por parpadeo por sombra (shadow flicker) del parque eólico Zamorra*, 13. *Estudio de afección electromagnética* e 14. *Estudio de afecciones a la salud pública*.

Á vista da resposta do promotor, a Dirección Xeral de Saúde Pública emite un segundo informe a día 05.10.2022, no que considera satisfeitos a maioría dos requirimentos manifestados previamente, sendo necesario que se aporte información sobre certos aspectos: xustificación dos datos do estudo de *shadow flicker*, así como aclaración as incongruencias entre certos apartados dos anexos 4 e 5 achegados polo promotor.

Como resposta o promotor presenta un escrito no día 04.11.2022, onde xustifica os datos do efecto parpadeo de sombras e remite novamente o *anexo 5* indicando que se produciu un erro na documentación aportada anteriormente.

Nun terceiro informe no día 30.11.2022, a Dirección Xeral de Saúde Pública informa favorablemente condicionado á presentación de aclaración dos datos respecto ao efecto de parpadeo de sombras con carácter previo ao inicio das obras.

- A Axencia de Turismo de Galicia emite un informe con data 10.10.2021 no que conclúe que dado o alcance das actuacións e segundo o estudo de impacto turístico achegado o impacto que terá o parque eólico no turismo rural local así como na súa contorna é reducido.
- O Concello de Carral non emitiu informe sobre o EsIA, achegando o órgano substantivo unha copia da solicitude de informe.
- A Sociedade Galega de Historia Natural emite resposta a día 05.10.2021 no que solicita que o EsIA avalíe con detalle e rigor as posibles afeccións do proxecto sobre hábitats de conservación prioritaria e sobre as especies de flora e fauna ameazadas, entre outras.
- Para todos os informes antes indicados constan no expediente escritos do promotor de conformidade ou de resposta ao seu contido.
- No tocante a alegacións, no expediente recibido constan 16 alegacións, 11 de particulares e 5 de organizacións/asociacións.

Unha parte do contido das alegacións non reviste carácter ambiental, referíndose a cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (plan sectorial eólico, urbanismo, utilidade pública, titularidade dos terreos, etcétera). No que se refire exclusivamente aos aspectos ambientais (afección sobre paisaxe, especialmente sobre o Camiño de inverno- Vía da Prata do Camiño de Santiago, así como a AEIP e miradoiros, afeccións á Rede Natura 2000 e á conectividade ecolóxica entre ecosistemas, prexuízos significativos sobre os recursos hídricos e sobre brañas e humidaís da zona, afección sobre hábitats prioritarios e de interese comunitario, fauna e flora, especialmente avifauna e quirópteros, patrimonio cultural, etcétera), e sen prexuízo das aclaracións ou informacións achegadas polo promotor nas súas respostas ás ditas alegacións, ás ditas alegacións refírense a cuestións que son tidas en conta polos correspondentes órganos competentes e recollidas neste mesmo apartado da DIA, aos aspectos procedementais que se resumen no punto 2.1, ao condicionado do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e, por último, ás consideracións do punto 6 respecto da viabilidade ambiental do proxecto sempre que se cumpran as condicións e medidas que se establecen ao longo desta DIA, ademais das que figuran no EsIA e a restante documentación avaliada.

2.3 Estudo de sinerxías

Revisada a documentación que integra o expediente constátase que se presenta o estudio de impactos sinérxicos e acumulativos. O ámbito de estudo para a identificación e valoración dos impactos sinérxicos e acumulativos correspóndese cos parques eólicos en explotación/autorizados/en tramitación/nova solicitude e as L.A.T. existentes que se atopen nun radio de 15 km respecto da localización dos aeroxeradores e liña de alta tensión proposta no PE Zamorra.

As infraestruturas a contemplar no Estudio de Efectos Acumulativos (EsEA) pertencentes ao promotor ou empresas do grupo, e as súas características máis destacadas ao presente obxecto, son os seguintes:

Parque Eólico Alborín (3 aerogeneradores no Concello de Rodeiro).
Parque Eólico Carballeda (5 aerogeneradores nos concellos de Rodeiro e Agolada).
Parque Eólico Cunca (5 aerogeneradores no Concello de Vila de Cruces).
Parque Eólico Estivada (8 aerogeneradores nos concellos de Antas de Ulla e Agolada).
Parque Eólico Monte Do Outeiro1 (6 aerogeneradores no Concello de Agolada).
Parque Eólico Pescoso (5 aerogeneradores nos Concellos de Rodeiro e Agolada).
Parque Eólico Rodeira (4 aerogeneradores no Concello de Vila de Cruces).
Parque Eólico Turubelo (5 aerogeneradores nos concellos de Agolada e Rodeiro).
Parque Eólico Zamorra (7 aerogeneradores no Concello de Agolada).
Parque Eólico Cima de Vila2 (9 aerogeneradores no Concello de Agolada).
Solución de Evacuación Conxunta PE Cunca e PE Rodeira (7.000 m nos concellos de Vila de Cruces, Silleda e Lalín).
LAT 132 kV SET PE Turubelo – LAT 132 kV SET PE Rodeira /SET Colectora Silleda (20.900 m nos concellos de Vila de Cruces, Lalín e Agolada).
LAT 132 kV Evacuación PE Monte do Outeiro (2.900 m no Concello de Agolada).
Solución Evacuación Conjunta PE Zamorra, PE Estivada e PE Carballeda (18.300 m nos concellos de Agolada e Antas de Ulla).
LAT 30kV CS Pescoso – SET Turubelo (1.405 m nos concellos de Agolada e Rodeiro).
LMT 30 KV PE Alborín (4.879 m nos concellos de Agolada e Rodeiro).
LAT 132 kV PE Cima de Vila (9.630 m en los concellos de Vila de Cruces, Agolada e Lalín).

Todos os proxectos actualmente se encontran en tramitación.

Os demais proxectos a contemplar no pertencentes ao Promotor (Extraídos do Rexistro Eólico de Galicia e do visor do Plan Básico Autonómico) e a súas características máis destacadas son os seguintes:

Parque Eólico Espada (7 aerogeneradores no Concello de Agolada).
Parque Eólico 249. Monte Carrío II (2 aerogeneradores no Concello Lalín).
Parque Eólico Axouxere3 (5 aerogeneradores no Concello Vila de Cruces).
Parque Eólico Farelo (18 aerogeneradores nos Concellos de Agolada, Antas de Ulla e Rodeiro).
Parque Eólico Maxal (9 aerogeneradores nos concellos de Antas de Ulla, Rodeiro e Taboada).
Parque Eólico Mesada (3 aerogeneradores no Concello de Vila de Cruces).
Parque Eólico Monte Carrio (MONTE CASTELO) (37 aerogeneradores nos concellos de Lalín e Vila de Cruces).
Parque Eólico Orrea4 (10 aerogeneradores no Concello de Agolada).
Parque Eólico Singular Agolada (1 aerogenerador no Concello de Agolada).
Parque Eólico Serra do Farelo (6 aerogeneradores nos concellos de Agolada e Antas de Ulla).
Parque Eólico Suime (6 aerogeneradores no Concello de Rodeiro).
Parque Eólico Tenzas do Aire (4 aerogeneradores no Concello de Rodeiro).

Ademais dos proxectos anteriormente mencionados tamén se teñen en conta as Liñas de Alta Tensión doutros titulares (LAT 66kV C1 CHA LAL 66 [109], LAT 220kV C1 POR TIP 220 [11], LAT220Kv C1 POR TIB 220 [39], A LAT 400Kv C1 MES2 CAR 400 e LAT 400Kv C2 MES2 CAR 400, extraídas do Visor do Plan Básico Autonómico de Galicia. Todos estes proxectos actualmente atópanse en diferentes estados de tramitación: En Explotación ou Autorizados, En tramitación e Nova Solicitude.

O Anexo 9 do Estudo de Impacto Ambiental contén o Estudo dos Efectos Acumulativos do Parque Eólico Zamorra, resúmese a continuación o contido do dito anexo:

ANÁLISE DE IMPACTOS EN FASE DE OBRA

De todos os factores ambientais analizados (atmosfera, saúde humana e cambio climático, solos, augas, vexetación, fauna, paisaxe, espazos protexidos, patrimonio arqueolóxico, cultural e etnográfico, socioeconomía, sistema territorial e os usos do chan) os potenciais efectos acumulativos en fase de obra produciríanse principalmente sobre a calidade sonora e niveis de presión sonora percibida polos receptores.

Para o resto dos factores, as accións do proxecto teñen xeralmente un efecto de carácter permanente durante a vixencia destas, polo que se considera máis conveniente a súa avaliación dentro para a fase de explotación.

En canto á, contaminación acústica, a distancia de separación entre as infraestruturas e os núcleos de poboación é suficiente para minimizar este tipo de impacto, así mesmo en base ao descrito poderíanse facer comprobacións durante a fase de explotación, concretándose se fose necesario novas medidas preventivas e/o correctoras.

Por tanto, en caso de existir impactos de tipo acústico sobre os núcleos de poboación, estes serían de baixa magnitude, e a súa orixe estaría na fase de obra de modo individualizado.

ANÁLISE DE IMPACTOS EN FASE DE EXPLOTACIÓN

A análise e valoración dos potenciais efectos acumulativos (sinérxicos e/o aditivos) realizouse considerando a fase de explotación simultánea de todos os proxectos, xa que se estima que será durante a mesma cando, de existir, maniféstense en toda a súa extensión e magnitude. De todos os factores ambientais analizados (atmosfera, saúde humana e cambio climático, solos, augas, vexetación, fauna, paisaxe, espazos protexidos, patrimonio arqueolóxico, cultural e etnográfico, socioeconomía, sistema territorial e os usos do chan) consideráronse importante os potenciais efectos acumulativos en fase de explotación sobre os seguintes factores:

1. Contaminación acústica:

Tendo en conta a atenuación coa distancia, estaríanse a cumprir os obxectivos de calidade acústica en horario día e tarde (65 dB) e a 300 m os de horario nocturno (55 dB) (Anexo II, Táboa A de o Real Decreto 1367/2007, do 19 de outubro, polo que se desenvolve a Lei 37/2003, do 17 de novembro, do Ruído, no referente a zonificación acústica, obxectivos de calidade e emisións acústicas, para sectores do territorio con predominio de solo de uso residencial). No Estudo de Ruídos anexo ao EslA do presente proxecto analizárase o impacto acústico acumulado contemplando un escenario de cálculo no que se modeliza a situación de sinerxias con outros parques eólicos construídos ou proxectados nun contorno adecuado. En calquera caso, propónse no apartado correspondente un seguimento dos niveis sonoros co obxecto de detectar potenciais efectos acumulativos e velar polo cumprimento da lexislación aplicable vixente.

2. Impacto sobre a hidroloxía:

Os seguintes cursos de auga discorren próximos a máis dunha das instalacións estudadas: Rego Santa Mariña, Rego da Costa, Rego da Portela, Rego de Coreixas, Rego da Fonte das Alvarizas, Rego de Laxosa, Rego de Turubelo, Rego Longo, Rego de Oirós e Rego innominado afluente do Rego da Baiña. Non existen infraestruturas de evacuación dentro das zonas de policía de augas destes leitos, polo que non se esperan impactos significativos respecto diso. Aínda que se trata dun potencial efecto sinérxico, non hai motivos para esperar efectos de consideración ao respectarse unha distancia de seguridade suficiente.

3. Impacto sobre a vexetación:

A xuízo dos tipos de vexetación predominante, os efectos acumulativos desta medida aplicarían a exemplares arbóreos de piñeiro e eucalipto na súa maioría. As afeccións sobre as masas autóctonas prodúcense en extensión basicamente pola liña de alta tensión en estudo e pequenas áreas de implantación dos aeroxeradores, xa que na súa maioría están dominados por matogueira. Aínda así, esta afección acumulada sobre autóctonas é dunhas 13 ha, polo que se considera significativa e acumulable, e con certo carácter de irreversibilidade dado que algunhas destas masas están ben conservadas

4. Impacto sobre os hábitats:

O Parque eólico Carballeda presenta 3 aeroxeradores situados sobre hábitats do Atlas e Manual de Interpretación dos Hábitats Españols, afectando os tipos de hábitats 4020, 4030, 4090 e 8230 nunha superficie total de 1,14 ha. No referido aos Parques eólicos de Cunca, Monte do Outeiro e Cima de Vila, a afección a hábitat é de 0,81, 1,29 e 0,81 ha respectivamente, sendo o hábitats 4030, en todos os casos e proxectándose sobre eles 2, 3 e 2 aeroxeradores, respectivamente. Os PPEE de Pescoso, Rodeira e Zamorra, presentan 1, 4 e 5 aeroxeradores, respectivamente, afectando en conxunto aos tipos de hábitats 4030 e 4090, cunha ocupación en hectáreas de 0,3, 1,64 e 2,03 respectivamente. Os PPEE Estivada e Turubelo presentan 5 e 4 aeroxeradores respectivamente, afectando a en o caso de PE Estivada aos tipos de hábitats 4020, 4030, 4090 e 8230 e no caso de PE Turubelo afectando a 4020, 4030 e 4090, cunha ocupación de 2,09 e 1,64 ha respectivamente. Por último, o PE Alborín non presenta afección a ningún tipo de hábitat catalogados no Atlas e Manual de Interpretación dos Hábitats Españols.

5. Impacto sobre a fauna:

A concentración de infraestruturas podería incidir nunha maior probabilidade de colisión. Con todo, tendo en conta as especies presentes na zona de estudo e os resultados dos seguimentos ambientais en parques eólicos das Provincias de Pontevedra e Lugo, espérase que a sinistralidade sexa baixa ou moi baixa. En canto para o efecto barreira, as molestias e desprazamentos de fauna, espéranse efectos acumulados de baixa magnitude.

Con todo, aínda que os riscos esperables supúxose que serán baixos e poderán ser detectados e corrixiados con prontitude, definiuse un plan de vixilancia ambiental para a determinación dos potenciais efectos acumulativos ou sinérxicos sobre as poboacións de aves

6. Impacto sobre a paisaxe:

A maior clase de frecuencia, serán visibles desde aproximadamente un 51,9% (21.320,4 ha) do total do territorio con accesibilidade visual (41.085 ha). De 11 a 21 infraestruturas, segunda clase de frecuencia, serán visibles desde aproximadamente un 25,3% (10.378,5) do territorio con accesibilidade visual. A partir da clase de frecuencia de 32 a 41 infraestruturas, a porcentaxe de accesibilidade visual sitúase por baixo do 10%, concretamente, serán visibles desde aproximadamente un 6,5% (2.661,9 ha) do territorio con accesibilidade visual. É a partir da clase de frecuencia de 52-61 infraestruturas cando a porcentaxe de accesibilidade visual sitúase por baixo do 1%. Debido á acumulación de proxectos, á intensidade media nos puntos de visión e á extensión acumulada considera o impacto para todas as infraestruturas de evacuación como moderado.

Contémplase un Plan de seguimento para estes efectos acumulativos e sinérxicos.

Respecto do patrimonio natural e a biodiversidade, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural no seu informe do 09.01.2023 identifica, describe e analiza os efectos sinérxicos do proxecto efectuada no EsIA sobre ditos factores. Logo dun resumo do estudo de sinerxías presentado polo promotor e unha análise e valoracións propias, sinala que este proxecto se sitúa nunha contorna

onde o alto nivel de ocupación podería xerar un efecto sinérxico principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre avifauna. Non obstante, analizadas as posicións localmente, observan que dentro da Área de desenvolvemento eólico os proxectos máis adiantados, a parte do parque eólico singular Agolada, son Zamorra e Orrea. A suma dos espazos afectados por ambos proxectos, situados na parte occidental do territorio analizado, non chegará a niveis preocupantes. Conclúe que o proxecto non provoca efectos sinérxicos incompatibles no ámbito das súas competencias.

3 ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Zamorra consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 31,5 MW de potencia total no concello de Agolada (Pontevedra), constituído por 7 aerogeradores de 4,5 MW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
P1	572.875,00	4.742.785,00
P2	577.183,00	4.742.785,00
P3	577.183,00	4.472.506,00
P4	581.167,00	4.472.506,00
P5	581.167,00	4.739.623,00
P6	574.327,43	4.739.623,00

A localización dos aerogeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano nº2 do documento *Adenda al estudio de impacto ambiental referido a: proyecto de ejecución parque eólico Zamorra. Diciembre 2022*.

4 CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1 Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EsIA, na súa addenda e a restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores, xa que esta é preceptiva e vinculante en todos os seus extremos, segundo o exposto no artigo 5 apartado 4 da Lei 1/1995, do 2 de xaneiro, de protección ambiental de Galicia.
2. O promotor deberá elaborar unha proposta detallada relativa ás medidas adicionais sinaladas no apartado 4.2.5.1.7 desta DIA para garantir a minimización do impacto por colisión en aves (pintado das pas e uso de tecnoloxías de redución do impacto por colisión) e quirópteros (restrinxir a rotación das pas), así como ás actuacións a desenvolver para verificar a eficacia das ditas medidas.

O documento deberá contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3. da DIA.

3. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras* (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar as 8 horas/ano de exposición no escenario real, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado

Neste sentido, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

4. O promotor deberá presentar un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia e ao Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia, previo inicio das obras.
5. Previo inicio de obras, o promotor deberá contar con informe favorable das direccións xerais de Patrimonio Cultural e Patrimonio Natural ao proxecto definitivo descrito no documento titulado *Adenda al estudio de impacto ambiental referido a: proyecto de ejecución parque eólico Zamorra. Diciembre 2022*.
6. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Proponse como importe do aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 420.900 euros, dos cales 180.386 corresponden á fase de obras e 240.514 á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2 Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas.

4.2.1 *Protección da atmosfera*

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.
2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.
3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará a cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2 *Protección das augas e leitos fluviais*

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as sinaladas que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utilillaxe

nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Debido á presenza de especies de anfibios catalogadas na zona de actuación será necesario prestar especial atención á calidade das augas (superficiais e subterráneas), actuando o máis lonxe posible das canles, tomando as medidas preventivas e correctoras oportunas para minimizar as alteracións no réxime hidrolóxico e evitando calquera tipo de vertido ó medio.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno, polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.
5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se atopan na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o transvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxes do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque.

7. No cruce de leitos por liñas eléctricas aéreas, deberase cumprir o disposto no artigo 127 do Plan hidrolóxico Galicia-Costa e solicitar autorización a Augas de Galicia. No caso da presente infraestrutura eléctrica a altura mínima para a liña de 30 kV será de 7,3 m para ríos non navegables e 13,10 m no caso de ríos e encoros navegables.
8. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.
9. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberanse entregar a un xestor autorizado.

4.2.3 *Protección do solo e infraestruturas*

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao que se derive desta DIA. Non se poderán ocupar terreos fóra dos previstos.
2. As intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como no seu contorno de protección ou zona de amortecemento, terán que ser autorizadas pola consellería competente en materia de patrimonio cultural.
3. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.
4. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso se seleccionarán zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocos resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.
5. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.
6. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberanse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
7. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores. Queda prohibida calquera vertedura de material contaminante.
8. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.

9. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
10. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.
11. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
12. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque eólico deberán ser xestionados en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.
2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, provisión de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derrames accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.
4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e na parte cuberta do centro de seccionamento durante a fase de funcionamento. Sinalarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirase en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.

5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 *Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais*

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto deberá garantirse que non se verán afectados os compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1 *Sobre a fauna*

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.
2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.
3. Para as aves rapaces do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), e resto de rapaces presentes na zona, que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas. Teranse en conta os resultados derivados do estudo presentado segundo o apartado 4.1.3 desta DIA.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona afastada) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.
5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, pintado de pas con patróns que incrementen a súa visibilidade, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, establecemento de períodos de parada técnica dos aeroxeradores no caso de alcanzarse limiares de risco, instalación de disuasores automáticos, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflitivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

7. En relación co punto anterior, incorporaranse medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión para avifauna e quirópteros.

Para tal fin as medidas a incluír respecto aos quirópteros son:

- Restrinxir a rotación das pas das turbinas o máis posible por baixo da velocidade de réxime, determinando a velocidade do vento en buxe por baixo da cal os aeroxeradores permanecerán parados.

- No plan de vixilancia ambiental informarase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aeroxeradores permaneceron parados por este motivo.

En canto ás medidas para a protección de aves son as que seguen:

- Implementar tecnoloxías de redución do impacto por colisións como sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird ou similar), que son sistemas que traballan de forma independente para facer un seguimento das aves e mitigar a mortalidade nos

emprazamentos de turbinas eólicas. O sistema detecta as aves automaticamente e pode adoptar dúas medidas independentes para mitigar o risco de colisión das aves: activar sons de alerta ou parar a turbina eólica.

Consideraranse as aves rapaces identificadas no EsIA e no estudio preoperacional de avifauna. Se durante os traballos de vixilancia ambiental se detectase a presenza doutras especies de rapaces, o sistema deberá ampliar a protección a estas.

▪ Como medida disuasoria pasiva o pintado, segundo o indicado no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, dunha das aspas de cada un dos aeroxeradores, polo menos en 2/3 dende a punta da pa. O plan de vixilancia ambiental medirá a mortalidade observada neste parque e será comparada coa mortalidade dos parques lindeiros xa existentes, con aeroxeradores sen pintar, para informar se a medida é ou non eficaz, e para que especies.

8. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta así mesmo as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se for o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 *Sobre a vexetación e os hábitats naturais*

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.
2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración responsable ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.
3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.
4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.
6. Para garantir a non afección e a conservación de especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.
7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.
8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación, etcétera). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. No caso do centro de seccionamento deberanse empregar técnicas e materiais propios deste tipo de instalacións que busquen a maior integración cromática e textural posible, evitando empregar materiais que afecten negativamente á paisaxe polo súa cor, brillo ou similares, así como o uso do ladrillo ou bloque de formigón sen revestir. Así mesmo, nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.
2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico existentes no ámbito do proxecto, deberán ser respectados sen que se vexan afectados pola obras.
3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, contorno da subestación/edificio de control/centro colector ou de seccionamento e torre/s meteorolóxica/s se é o caso, área de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
 - No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
 - No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
 - A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
 - Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.
4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aerogeneradores e subestación transformadora/centro colector ou de seccionamento (o edificio de control pode ficar para outros usos), demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3 Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento e formación académica ao órgano substantivo segundo o punto 5.1.
2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberásele notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación,

comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita comunicación, o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural ao que se fai referencia na condición 4.1.2 desta DIA, e a documentación na que se basee.

4. Así mesmo, o promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5 PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1 Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberán incorporarse os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (previo inicio de obras, replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os límites ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os límites establecidos na lexislación aplicable, no EsIA ou nesta DIA, comunicaráse inmediatamente ao órgano substantivo, proponendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2 Aspectos específicos

1. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, tomando como base a proposta do EsIA, terase en conta o seguinte:
 - En canto aos puntos de control que deberán establecerse para o seguimento dos niveis sonoros na fase de funcionamento, estarán localizados no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, co fin de considerar os receptores potencialmente máis vulnerables. Deberán considerarse, como mínimo, os mesmos puntos de medida xa contemplados na proposta do EsIA, e as edificacións máis próximas. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1:10.000.
 - Deberase efectuar unha campaña preoperacional con medicións en todos os puntos, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para comparalos cos que se obteñen en cada período de seguimento.
 - Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de seguimento.
 - En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuaranse medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.
2. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:
 - Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arborado.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...) detección de atropelos, control de obras de drenaxe e , no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.
 - No caso concreto do plan de seguimento de avifauna e no de quirópteros (naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo

promotor ou do que se poida derivar da condición 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:

- Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.
- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aeroxeradores e a detección de morte por colisión.

Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).

Incluírase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Defínense as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA, sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.
- Segundo o establecido no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e no punto 4.1.2 desta DIA en relación á proposta que deberá elaborar o promotor, deberán incorporarse á mesma as seguintes actuacións relacionadas coa comprobación da efectividade das medidas pra evitar o impacto por colisión:

- Avifauna: deberase prestar atención a se o sistema de detección baseado en vídeo detecta un aumento da frecuencia doutras rapaces, co fin de ampliar a protección ás mesmas, así como medir e comparar a mortalidade por impacto observada no parque eólico coa de outros parques lindeiros (pas sen pintar).
- Quirópteros: deberase informar dos tempos nos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e da porcentaxe de parada dos aerogeneradores.
- Describírase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.
- En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento ao punto 18 (efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, establece que no primeiro ano de funcionamento do parque, como parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á dita dirección xeral un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberán coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

5.3 Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EsIA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EsIA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co decurso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:

- a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
 - b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
 - c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna, quirópteros e lobo, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta os puntos 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
 - d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co plan de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.
2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:
- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
 - b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, contorno da centro de seccionamento, torre meteorolóxica, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial da zona de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicarse a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
 - c) Plano as built, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras ou compensatorias. Incluirase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores, do centro de seccionamento e da torre meteorolóxica.

- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros, centro de seccionamento e torre meteorolóxica. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).
3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna, quirópteros (incluíndo todo o relativo ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.2.5.1.7 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.2.5 e 5 da DIA.

No caso do plan de vixilancia ambiental e control da mortalidade por colisión de aves e quirópteros terase en conta o establecido pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural no apartado V do seu último informe.

- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno do centro de seccionamento e torre meteorolóxica, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2.2 da DIA sobre as actuacións de estudo e seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegarase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. **Informe previo ao abandono:** cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.
5. **Informe posterior ao abandono:** transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflecta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6 PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE:

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Zamorra, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do *Diario Oficial de Galicia* e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e remitiráselle ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes que sexan necesarios para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

